



Tanker til Folketingets Uddannelsesudvalg om 10. klasses fremtid

Fra Kirsten Lauridsen, Unge Hjemms Efterskole
medlem af Efterskolernes Lærerforenings bestyrelse
kirsten.lauridsen@ungehjem.dk

Det er med lettelse, vi hører, at 10. klasse ikke bare afskaffes, men udmeldingerne fra regeringen er stadig meget diffuse og giver anledning til mange spekulationer og nervøsitet i efterskoleverdenen.

I stedet for at prøve at gætte, hvad regeringen kan blive enige om på 10. klasses området – det ved de vist heller ikke selv endnu – vil jeg forsøge at give nogle konstruktive bud på, hvilke muligheder der åbner sig, når 10. klasse skal blive starten på noget nyt.

Nye undersøgelser viser, at elever, der har gået i 10. klasse, kommer ligeså hurtigt igennem deres uddannelse som elever, der går videre på en ungdomsuddannelse efter 9. klasse. Årsagen er primært færre omvalg. Det er samtidig dokumenteret, at de elever, der vælger 10. klasse, får et højere gennemsnit til studentereksamen - dette gælder især for elever, der har gået på efterskole i 10. klasse. Der er dermed ingen saglig begrundelse for at presse eleverne hurtigere igennem.

Under et efterskoleophold oplever eleverne, hvad et forpligtende fællesskab kræver og bringer. Det udvikler deres sociale kompetencer. De bliver modnet meget, fordi de er væk hjemmefra under trykke rammer. Lærerne opnår et særdeles indgående kendskab til den enkelte elev og fungerer ikke kun som faglig vejleder, men i høj grad også som personlig vejleder. Dette er af stor betydning specielt for de usikre unge. Skolevejlederen har ligeledes et særdeles godt kendskab til eleverne, hvilket er af stor betydning i vejledningssammenhænge.

Efterskolerne er mangfoldige i deres udbud og rammer derfor bredt. Vi henvender os til alle typer af elever. Der er efterskoler, der er specialiseret i at undervise ordblinde eller unge med indlæringsvanskeligheder, der er efterskoler, der henvender sig til elever, der vil fortsætte på de gymnasiale uddannelser og alt, hvad der ligger derimellem.

Fælles for efterskolerne er, at vi alle på den ene eller anden måde arbejder med den enkelte elevs kompetencer, så som samarbejde, kreativitet og selvstændighed. Den unge får mulighed for at udvikle og afprøve sine personlige og faglige kompetencer. Med andre ord skaber vi selvstændige, kreative og handlingskompetente unge, hvis socialkompetencer er styrket.

Desværre oplever vi, at undervisningsministeriet lægger flere og flere hindringer i vejen ved at vanskeliggøre elevernes muligheder for at gå videre indenfor de gymnasiale ungdomsuddannelser. Således mister eleverne retskravet på optagelse på de gymnasiale uddannelser, hvis de vælger et andet tilbud end den gængse 10. klasse, uanset kvaliteten af deres 9. klasses afgangsprøve..

Lad den nye 10. klasse/ungdomsklasse blive starten på noget nyt, men lad den samtidig forblive kompetencegivende, ikke nødvendigvis i form af rigide statskontrollerede prøver, men i højere grad ved at have/sætte fokus på en bred kompetencevurdering af den enkelte elev.

Af regeringsgrundlaget fremgår det, at Danmark i fremtiden skal bæres af en iværksætterkultur. Ifølge Innovationsrådets tanker indebærer det, at de unge får styrket deres kompetencer indenfor samarbejde, kreativitet og selvstændighed. De skal have mulighed for at udvikle og afprøve deres personlige og faglige kompetencer.

På mange efterskoler foregår der allerede et stort udviklingsarbejde omkring 10. klasse. Der udvikles nye undervisningsformer og nye prøveformer. Fokus ligger på at styrke elevernes kompetencer bredt. Kompetencer, som Innovationsrådet og erhvervslivet efterspørger.

Det er af vital betydning, at vi har eleverne igennem et kontinuerligt forløb af mindst et års varighed.

Vi laver gerne brobygning, og vi synes faktisk, det både er spændende og udviklende, men det må ikke have en varighed af mere end 5-6 uger, for ellers ender vi med at få atomiseret elevernes ophold, og så falder hele ideen med et efterskoleophold på jorden. Brobygningen skal åbnes mere op, så hele uddannelsesspektret kommer med.

Jeg ved, at 10. klasse er blevet en varm kartoffel for regeringen, men ikke desto mindre vil jeg opfordre til, at der lyttes til de mange erfaringer, der allerede er i efterskoleverdenen. Det vil være flot, hvis regeringen tør arbejde for en visionær begyndelse på noget nyt.

24. okt. 05